

Rapport

Datum: 1 december 2006
Rapportnummer: 2006/377

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat de beheerder van het regionale politiekorps Midden en West Brabant bij brief gedateerd 10 februari 2005 zijn klacht van 12 januari 2005 over gedragingen van politieambtenaren niet ontvankelijk heeft verklaard.

Beoordeling

I. Bevindingen

1. Verzoeker geeft aan uit overtuiging naturalist te zijn. In 2003 heeft het regionale politiekorps Midden en West Brabant driemaal proces-verbaal opgemaakt ter zake van schennis van de eerbaarheid respectievelijk voor naakt recreëren buiten een daartoe aangewezen plaats. Eén van die zaken is geseponeerd en voor de overige zaken is hij vervolgd.

De rechtbank en het gerechtshof hebben verzoeker vrijgesproken van de schennis van de eerbaarheid en veroordeeld voor het naakt recreëren. Verzoeker vroeg op 30 november 2004 de procureur-generaal bij Hoge Raad der Nederlanden cassatie in het belang der wet in te stellen, welk verzoek op 18 januari 2005 werd afgewezen.

2. Verzoeker heeft op 12 januari 2005 een klacht ingediend bij het regionale politiekorps Midden en West Brabant vanwege het door hem ervaren onbegrip en de tegenwerking die hij van het korps heeft ondervonden. In zijn (zeer uitvoerige) klachtbrief van 12 januari 2005 stelt verzoeker onder meer dat hij onterecht is aangehouden en dat de politieambtenaren hun opsporingsbevoegdheden onrechtmatig hebben gebruikt. Verder klaagt verzoeker over het feit dat zijn aangifte tegen degene die in april 2003 aangifte tegen hem had gedaan slechts als mutatie is behandeld. Het arrest van het gerechtshof van 6 oktober 2004 voortgekomen uit de aanhoudingen in 2003 was op 12 januari 2005 al onherroepelijk.

3. De korpsbeheerder heeft bij brief van 10 februari 2005 verzoekers klacht niet ontvankelijk verklaard, onder aanhaling van artikel 9:8 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

Samengevat voert de korpsbeheerder aan dat verzoeker in zijn klachtbrief refereert aan een aantal voorvallen die vanaf 2003 hebben plaatsgevonden en waar verzoeker, al dan niet als verdachte, bij betrokken is geweest. De korpsbeheerder concludeerde dat verzoeker niet zozeer klaagt over het individueel optreden van de betrokken ambtenaren,

maar vooral klaagt over de beslissingen die zijn genomen in het kader van de opsporingsonderzoeken die hebben plaatsgevonden. Verder geeft de korpsbeheerder aan dat het korps zich moeite heeft getroost om met verzoeker een bemiddelingsgesprek aan

te gaan. Verzoeker is hiertoe meerdere malen uitgenodigd voor het bemiddelingsgesprek waarop verzoeker heeft aangegeven niet op de uitnodiging in te zullen gaan. De korpsbeheerder heeft verder ter onderbouwing van zijn beslissing om verzoekers klacht niet ontvankelijk te verklaren opgemerkt dat de sepotbeslissingen in de betreffende opsporingsonderzoeken zijn genomen door het Openbaar Ministerie. Verzoeker heeft, aldus de korpsbeheerder, naar aanleiding van die sepotbeslissingen de mogelijkheid om op grond van artikel 12 van het Wetboek van Strafvordering een bezwaarschrift bij het gerechtshof in te dienen. Tot slot geeft de korpsbeheerder in de brief van 10 februari 2005 aan dat er meerdere malen processen-verbaal zijn opgemaakt in verband met het naakt recreëren buiten een daarvoor aangewezen plaats. Deze zijn ingezonden aan het Openbaar Ministerie waarna het uiteindelijk oordeel - aldus de korpsbeheerder - bij de strafrechter ligt. Verzoeker heeft ook hier volgens de korpsbeheerder de mogelijkheid om beroep in te stellen tegen de uitspraak van de strafrechter.

4. Verzoeker klaagt erover dat de beheerder van het regionale politiekorps Midden en West Brabant bij brief gedateerd 10 februari 2005 zijn klacht van 12 januari 2005 over gedragingen van politieambtenaren niet ontvankelijk heeft verklaard.

5. De korpsbeheerder acht de klacht niet gegrond en voert het volgende aan. Verzoeker stonden formele beroepsmogelijkheden ter beschikking. Daarnaast is verzoeker niet in zijn belang geschaad en acht de korpsbeheerder de gedragingen van de politieambtenaren van onvoldoende gewicht om de klacht verder te behandelen. De korpsbeheerder heeft bij zijn standpunt laten meewegen dat het regionale politiekorps Midden en West Brabant verzoeker meerdere malen heeft uitgenodigd om een gesprek met het korps aan te gaan. Hij stelt dat door toedoen van verzoeker het nimmer tot een gesprek is gekomen.

II. Beoordeling

6. Het beginsel van fair play houdt voor bestuursorganen in dat zij burgers de mogelijkheid geven hun procedurele kansen te benutten.

7. In hoofdstuk 9 van de Awb zijn regels neergelegd voor de klachtbehandeling door bestuursorganen. Op grond van artikel 9:1 van de Awb heeft een ieder het recht om over de wijze waarop een bestuursorgaan zich in een bepaalde aangelegenheid jegens hem heeft gedragen, een klacht in te dienen bij dat bestuursorgaan (zie Achtergrond, onder 1.1.). Een gedraging van een persoon, werkzaam onder verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan, wordt daarbij overigens aangemerkt als een gedraging van het bestuursorgaan zelf. Het bestuursorgaan is verplicht de klacht in behandeling te nemen, tenzij een van de in artikel 9:8 van de Awb neergelegde situaties van toepassing is (zie Achtergrond, onder 1.2.).

8. Zo is een bestuursorgaan ingevolge artikel 9:8, eerste lid onder e, van de Awb niet gehouden een klacht te behandelen indien deze betrekking heeft op een gedraging die

door het instellen van een procedure aan het oordeel van een andere rechterlijke instantie dan een administratieve rechter onderworpen is, dan wel onderworpen is geweest. Uit de Memorie van Toelichting op dat artikel valt op te maken dat het daarbij gaat om een procedure bij de burgerlijke rechter en niet om een procedure bij de strafrechter (zie Achtergrond, onder 2.1.).

9. Verder is een bestuursorgaan ingevolge artikel 9:8, eerste lid onder f, van de Awb niet verplicht een klacht te behandelen indien de gedraging deel uitmaakt van de opsporing of vervolging van een strafbaar feit en ter zake van dat feit een opsporingsonderzoek op bevel van de officier van justitie of een vervolging gaande is (zie Achtergrond, onder 2.2.). Uit de woorden "gaande is" kan logischerwijze worden opgemaakt dat de verplichting tot behandeling van de klacht herleeft zodra de opsporing en vervolging ten einde zijn of de strafrechter uitspraak heeft gedaan. Dit is een verschil met de in artikel 9:8, eerste lid onder e, van de Awb beschreven situatie, volgens welke bepaling het bestuursorgaan ook na de uitspraak van de rechter niet verplicht is om de klacht te behandelen.

10. Overigens dient een bestuursorgaan de rechtsgronden waarop een rechterlijke uitspraak is gebaseerd te respecteren. Afhankelijk van de vraag hoe expliciet of impliciet de strafrechter in zijn uitspraak een oordeel heeft gegeven over de beklagde gedraging, brengt dit met zich dat het bestuursorgaan de klacht mogelijk als kennelijk ongegrond kan aanmerken. In dat geval kan het bestuursorgaan de klacht relatief snel en eenvoudig afhandelen, daar de in artikel 9:10 van de Awb neergelegde hoorplicht komt te vervallen (zie Achtergrond, onder 1.3.).

11. In deze zaak staat vast dat strafvervolging betreffende de aanhoudingen in 2003 geëindigd is met het onherroepelijk worden van het ter zake gewezen arrest van 6 oktober 2004. Dat betekent dat er op 10 februari 2005 geen vervolging van een strafbaar feit meer gaande was waarvan de gedraging waarover verzoeker klaagde deel uit maakte. Voor zover de korpsbeheerder met zijn verwijzing naar de zaken die ter beoordeling van de strafrechter waren in de beslissing op de klacht heeft bedoeld de behandeling van verzoekers klacht op grond van artikel 9:8, eerste lid onder e of f, van de Awb achterwege te laten, kan de Nationale ombudsman de korpsbeheerder dan ook niet volgen. De behandeling van verzoekers klacht kon niet op grond van artikel 9:8, eerste lid onder e of f, van de Awb achterwege gelaten worden.

12. De korpsbeheerder voert verder in zijn brief van 10 februari 2005 aan dat de klacht van verzoeker ook vanwege "sepotbeslissingen" niet ontvankelijk zou zijn. De korpsbeheerder heeft in voornoemde brief verzuimd aan te geven op welke sepotbeslissingen hij doelt.

13. Voor zover de korpsbeheerder in zijn brief van 10 februari 2005 doelt op de sepotbeslissing ten aanzien van schennis van de eerbaarheid merkt de Nationale ombudsman op dat verzoeker niet heeft geklaagd over de sepotbeslissing, maar over (onder meer) het feit dat hij was aangehouden. De beroepsmogelijkheid waaraan de

korpsbeheerder refereert doet hier dus niet terzake. Ook anderszins valt niet in te zien waarom verzoekers klachten met betrekking tot zijn eerste aanhouding door de korpsbeheerder buiten behandeling zijn gelaten.

14. De andere sepotbeslissing betrof verzoekers aangifte tegen een getuige/aangever. Voor zover de korpsbeheerder (ook) op die beslissing doelde, overweegt de Nationale ombudsman het volgende. Verzoekers aangifte blijkt wel degelijk als zodanig te zijn opgevat en behandeld. De korpsbeheerder heeft echter verzuimd na te gaan of verzoeker op de hoogte was van de sepotbeslissing, die - naar thans is gebleken - pas ná de afdoening van de klacht naar verzoeker is gestuurd. In dat licht bezien, was de verwijzing naar artikel 12 Sv. onbegrijpelijk voor verzoeker. Hoe dan ook, de korpsbeheerder had de klacht op dit punt niet op grond van artikel 9:8 Awb buiten behandeling mogen laten. Nu de klacht echter feitelijke grondslag blijkt te missen en de sepotbeslissing onder verantwoordelijkheid van het Openbaar Ministerie is genomen, ziet de Nationale ombudsman geen aanleiding voor dit klachtonderdeel de hierna te melden aanbeveling te doen.

15. De Nationale ombudsman merkt verder nog op dat een (bemiddelings)gesprek op zichzelf doorgaans bijdraagt aan een goede klachtbehandeling en dat het om die reden jammer is dat verzoeker niet op die uitnodiging is ingegaan. Maar dat het afslaan van een uitnodiging voor zo'n gesprek geen reden mag zijn om een klacht niet te behandelen. De korpsbeheerder kan evenmin worden gevolgd in zijn later ingenomen standpunt dat verzoeker onvoldoende belang bij de behandeling van zijn klachten zou hebben of dat het om bagatelklachten zou gaan.

16. Al met al is de klacht ten onrechte niet in behandeling genomen. Aldus heeft de korpsbeheerder gehandeld in strijd met het beginsel van fair play.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

Het vorenstaande is voor de Nationale ombudsman aanleiding om aan dit rapport een aanbeveling te verbinden.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Midden en West Brabant is gegrond, wegens strijd met het beginsel van fair play.

AANBEVELING

De korpsbeheerder wordt in overweging gegeven alsnog een beslissing te nemen op hetgeen verzoeker in zijn klaagschrift van 12 januari 2005 aan de orde stelt behalve ten aanzien van het hiervóór, onder II.14., bedoelde klachtonderdeel.

Onderzoek

Op 7 maart 2005 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer O. uit Oosterhout, met een klacht over een gedraging van het regionale politiekorps Midden en West Brabant.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Midden en West Brabant (de burgemeester van Tilburg), werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de korpsbeheerder verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Tijdens het onderzoek kregen de korpsbeheerder en verzoeker de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren.

Tevens werd de korpsbeheerder een specifieke vraag gesteld.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. De korpsbeheerder deelde mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen. De reactie van verzoeker gaf geen aanleiding het verslag te wijzigen.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Verzoekschrift van 3 maart 2005, met bijlagen, alsmede verzoekers brief van 20 april 2005.

Standpunt van de korpsbeheerder van 19 augustus 2005.

Brief van verzoeker van 9 september 2005.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Algemene wet bestuursrecht

1.1 Artikel 9:1 Awb

"1. Een ieder heeft het recht om over de wijze waarop een bestuursorgaan zich in een bepaalde aangelegenheid jegens hem of een ander heeft gedragen, een klacht in te dienen bij dat bestuursorgaan.

2. Een gedraging van een persoon, werkzaam onder de verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan, wordt aangemerkt als een gedraging van dat bestuursorgaan."

1.2. Artikel 9:8, eerste en tweede lid

"1. Het bestuursorgaan is niet verplicht de klacht te behandelen indien zij betrekking heeft op een gedraging:

- a. waarover reeds eerder een klacht is ingediend die met inachtneming van de artikelen 9:4 en volgende is behandeld;
- b. die langer dan een jaar voor indiening van de klacht heeft plaatsgevonden;
- c. waartegen door de klager bezwaar gemaakt had kunnen worden,
- d. waartegen door de klager beroep kan worden ingesteld, tenzij die gedraging bestaat uit het niet tijdig nemen van een besluit, of beroep kon worden ingesteld;
- e. die door het instellen van een procedure aan het oordeel van een andere rechterlijke instantie dan een administratieve rechter onderworpen is, dan wel onderworpen is geweest of,
- f. zolang terzake daarvan een opsporingsonderzoek op bevel van de officier van justitie of een vervolging gaande is, dan wel indien de gedraging deel uitmaakt van de opsporing of vervolging van een strafbaar feit en terzake van dat feit een opsporingsonderzoek op bevel van de officier van justitie of een vervolging gaande is.

2. Het bestuursorgaan is niet verplicht de klacht te behandelen indien het belang van de klager dan wel het gewicht van de gedraging kennelijk onvoldoende is."

1.3. Artikel 9:10, eerste en tweede lid

"1. Het bestuursorgaan stelt de klager en degene op wiens gedraging de klacht betrekking heeft, in de gelegenheid te worden gehoord.

2. Van het horen van de klager kan worden afgezien indien de klacht kennelijk ongegrond is dan wel indien de klager heeft verklaard geen gebruik te willen maken van het recht te worden gehoord."

2. Memorie van Toelichting, Tweede Kamer, vergaderjaar 1997-1998, 25 837, nr. 3, p. 18:

- de burgerlijke rechter

Een gedraging die voorwerp van onderzoek is bij de burgerlijke rechter, behoeft gedurende de tijd dat de desbetreffende procedure aanhangig is, en voorts nadat een uitspraak in die zaak is gedaan, gelet op onderdeel e niet in het kader van de interne klachtprocedure te worden onderzocht.

- klachten over gedragingen van politie en OM in het kader van opsporing en vervolging.

Onderdeel f regelt de mogelijke samenloop van een klacht over met een strafrechtelijke procedure waarbij deze gedraging eveneens - mede - wordt getoetst. Hierbij moeten twee situaties worden onderscheiden. In de eerste plaats kan de gedraging waarop de klacht betrekking heeft als telastegelegd feit aan de strafrechter zijn voorgelegd door het OM. In andere gevallen is het telastegelegde feit niet de gedraging waarover geklaagd wordt, maar kan de gedraging door die rechter worden beoordeeld bij het onderzoek naar de ontvankelijkheid van het OM of de rechtmatigheid van het bewijs. In beide gevallen is het ongewenst dat het bestuursorgaan verplicht is tot het onderzoeken van de klacht. Het bestuursorgaan is ingevolge onderdeel f dan ook niet verplicht de klacht te behandelen indien zij betrekking heeft op een gedraging zo lang ter zake van die gedraging een opsporingsonderzoek op bevel van de officier van justitie of een vervolging gaande is alsmede indien de gedraging deel uitmaakt van de opsporing of vervolging van een strafbaar feit en ter zake van dat strafbare feit een opsporingsonderzoek op bevel van de officier van justitie of een vervolging gaande is. De bevoegdheid de klacht te onderzoeken blijft evenwel bestaan, ook nadat uitspraak is gedaan in de strafzaak. In de praktijk zal het bestuursorgaan moeten bezien of er sprake is van een zodanige samenhang tussen de gedraging waarover wordt geklaagd en de strafzaak waarin die gedraging - mede - wordt getoetst, dat het in behandeling nemen van de klacht een onwenselijke samenloop met de strafprocedure oplevert."